

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ

ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΤΟ ΔΟΛΟ ΟΙΚΟΔΟΜΕΙΤΑΙ

Κτίηση από συνεργεία οικιστικών παραιτηθείσες στο χωριό.

Μπαρσάλα στον επερχόμενο χειμώνα οι χωριανοί μας επιμελούνται τα σπίτια τους.

Ένα συνεργείο της Χαράκας του Πότση, άλλο της Μαρσάλας Κωσταπατά, άλλο του Μποντίνη, άλλο του Βελόνα.

Όλοι προσπαθούν να διατηρήσουν σε καλή κατάσταση τα παλαιά τους.

Αναγνώριση και εκτίμηση στους αγρότες των παλαιών και νεότερων για το στήσιμο τους. Στεφάνος και αγάπη στα έργα τους.

ΤΟ ΜΕΣΟΧΩΡΙ ΚΑΛΩΠΙΖΕΤΑΙ

Η Κοινότητά μας με την επιχορήγηση των 300.000 δραχ. που πήρε από τη Νομαρχία προχωράει στο υπόλοιπο κομμάτι της αυλής του σχολείου.

Διαμορφώθηκε έτσι ένας μεγάλος χώρος που εκτός το ότι αποτελεί στάβλο για το μεσοχώρι, μπορεί ακόμη να μας εξυπηρετήσει για τις

κάθε είδους εκδηλώσεις μας. Απομένει θάνατο ακόμη η διαμόρφωση γεινικά του γύρω χώρου, ιδιαίτερα δε του Ανατολικού με στενές από ιδιαιδιές.

Αυτό θ' αποτελέσει το νέο ιστόχο της κοινότητας.

ΑΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΟ ΓΛΕΝΤΙ

Πολύ συχνά λέμε ότι το «απρογραμματίστο είναι και το καλύτερο». Πράγματι πολλές φορές στις καλλιτεχνικές μας εκδηλώσεις το «χρυσό» διαπιστώνεται.

Αυτό συνέβη και στους χωριανούς μας στις 13 του Ιουνίου.

Σαββατοβράδυ στο καφέ-νέο του χωριού, λίγοι οι θαμώνες του, και πάνω στο κέφι του πιστού και στο σιγαροκαούδι του παλαιού, ορίστηκε η ιδέα.

— Βρε δεν κάνουμε ένα γλέντι; — Είπαι μόνος μας.

— Κι αν δεν το κάνουμε, αποκοινηθάνε παρθένα όλοι μ' ένα ιστόμα. Δύο και ένας.

Και πράγματι την άλλη μέρα —Κυριακή— αγοράστηκε ένα αγόρι και από τότε...

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η ΣΕΛ.

Πολιτιστική αποστέρηση και φτώχεια των παιδιών της... ξεχασμένης μας επαρχίας

Πολλά παιδιά χαμένα μέσα σε συνθήκες φτώχειας και εγκατάλειψης —«δωρο» χαρισμένο από τη μητέρα γη— παλεύουν να υψώσουν το ανάστημά τους και την προσωπικότητά τους μέσα από το Γκρίζο κόσμο της εγκατάλειψης και να οδηγηθούν στην ανθρώπινη οικογένεια... Ανθρώπινη οικογένεια, που δημιουργήθηκε από πιο τυχερούς που βρήκαν ανταπόκριση ακούστηκαν, αναγνωρίστηκαν, πέτυχαν...

Σίγουρα όπως αποδεικνύει η Κοινωνιολογία το οικογενειακό περιβάλλον και ο κοινωνικός περίγυρος που ζουν αυτά τα παιδιά, είναι η ουσιαστική αιτία που τις περισσότερες φορές τα κάνει να ναυαγούν πάνω στο «Νησί» της μηδαμνότητας.

Ο πατέρας στη βιοπάλη χωρίς ωράριο, στα χωράφια και τα βοσκοτόπια, αναζητά σταγόνες δροσιάς στο πρόσωπο της αιώνιας συντρόφου του, που από τη μεριά της παίζει εκτός του ρόλου της μητέρας και το ρόλο του δοκιμασμένου άνδρα κόντρα στα στοιχεία της φύσης, με αποτέλεσμα η ανατροφή και φροντίδα των παιδιών να υπολείπεται κατά πολύ της φυσιολογικής με όλα τα αρνητικά αποτελέσματα, εξαιτίας της έλλειψης καθοριστικού χρόνου της μητέρας προτύπου. Λείπει η χρήση της γλώσσας για να εξηγήσει, περιγράψει, αναλύσει, καθοδηγήσει και ελέγξει, αναγκαία, για «ακαδημαϊκή επιτυχία».

Η έλλειψη εικόνων στους τοίχους, διάφορα άλλα αντικείμενα στο σπίτι, όπως παιχνίδια, έπιπλα ή άλλα απαραίτητα προσφέρουν στο παιδί ελάχιστο αρ-

μό κινήτρων. Η έλλειψη οπτικών ερεθισμάτων, μέσων ενημέρωσης, βιβλίων, επαφής με άτομα κάποιας υποδομής, δίνουν στο παιδί λίγες ευκαιρίες να αγωνισθεί επί «ίσις όροις» και να ξεχωρίσει ουσιαστικές λεπτομέρειες του κόσμου γύρω του.

Κι όμως, μέσα απ' αυτές τις αντίθετες συνθήκες ξεπετάχθηκαν νέοι που έκαναν μεγαλειώδη καριέρα σε πολλούς τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Εμείς από την πλευρά μας δεχόμαστε ισάξιους τους —δίχως να λογαριάζουμε τίτλους και περγαμνές— τους ανώνυμους νέους που χρειάστηκε να περπατούν σε αδιάβαστα μονοπάτια για να μορφωθούν και έπαιξαν το ρόλο του... πρώιμου βιοπαλαιστή για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του οικονομικού ανταγωνισμού των βλαίων, χωρίς συναισθηματισμούς και συχνά απάνθρωπων, πόλεων.

Σίγουρα η προσφορά τους είναι ανιδιοτελής και παρουσιάζει τον πραγματικό συνάνθρωπο, τον δίχως ζήλεια και μίσος να χαμογελά στη ζωή γεμάτος ικανοποίηση που νίκησε τις αντιξοότητες της. Συνάμα την σίβεται και την εκτιμά γιατί αυτή η ίδια τον εξόπλισε με δύναμη αστείρευτη.

Εκτίμηση στη ζωή σημαίνει επιτυχία, και ευτυχία σημαίνει δικαίωση. Η δικαίωση προβάλλει με αγώνα κατά της ανισότητας. Και όταν στεφθούμε νικητές τα πεισμώνενα χαρακτηριστικά παραχωρούν τη θέση τους στη σιγουριά και την άνεση.

Αλήθεια πόσες αντιθέσεις σε τούτη τη ζωή...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΟΛΙΟΣ

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ας πάρουμε αγαπητοί μου τον Καινούριο Χρόνο απ' την πρώτη μέρα της γέννησής του και να πούμε λίγα πράγματα γι' αυτόν.

Τον γιορτάζουμε λοιπόν πανηγυρικά με πολλές ευχές και καλά λόγια, αφού διώξαμε κακήν κακώς τον περασμένο χρόνο, σαν υπαίτιο για όλες τις αναποδιές και τις κακοτοπιές που συνέβησαν σε όλους μας, ξεχνώντας εύκολα τις καλές στιγμές και μέρες που περάσαμε ή και τα ευχάριστα γεγονότα, σαν άτομα, σαν κοινότητα ή ακόμη και σαν σύνολο.

Αρχίζουμε λοιπόν απ' την Πρωτοχρονιά και δίνουμε σ' όλους ευχές για να περάσουμε μ' όλες τις μορφές της ευτυχίας, της υγείας και τελειώνουμε στην εκπλήρωση κάθε πόθου και επιθυμίας μας, νομίζοντας ότι όλα αυτά είναι στο χέρι μας και θα πραγματοποιηθούν.

Τα θέματα αυτά τα κανονίζει κάποιος ΑΛΛΟΣ που κανείς από μας δεν ΤΟΝ σκέφτεται. Θα μου πείτε, έτσι εμείς τα βρήκαμε και έτσι πρέπει να κάνουμε. Σύμφωνα μεν, αλλά...

Ο χρόνος είναι ένας τροχός, που άλλοτε γυρνά γρήγορα και άλλοτε αργά. Δηλαδή στις χαρούμενες και ευτυχισμένες μέρες γυρνά γρήγορα και στις ώρες της αναμονής, της στενοχωρίας, του πόνου και της αγωνίας σου φαίνονται οι στι-

γμές αιώνες.

Δυστυχώς δεν είναι έτσι. Ο χρόνος μένει πάντα σταθερός και ψυχρός στην πορεία του, αδιάφορος και ατάραχος στις δικές μας επιθυμίες, γυρίζοντας πάντα σαν μια μεγάλη μολόπετρα αλέθοντας κάθε λεπτό και ώρα ένα κομμάτι απ' τη ζωή μας.

— Αλήθεια, είναι ο χρόνος που περνά ή ΕΜΕΙΣ;

Αυτό το αφήνω στον καθένα μας ν' απαντήσει μόνος του και...

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 3η ΣΕΛ.

ΛΟΓΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΚΕΨΗ

Του ΔΗΜ. Κ. ΠΟΤΣΗ

Αφορμή για να γράψω τις παρακάτω σειρές ήταν ένας διάλογος που άκουσα εδώ και κάμποσο καιρό στο χωριό μου μεταξύ δυο χωριανών. Ακούστε τον:

«Μωρέ τι ατυχία σας δέρνει! Με τόσους καλούς θαγμούς ο να μην περάσει και να πετύχει το παιδί του τάδε που δεν άξιζε;».

Σαν κοινωνικοί άνθρωποι έχουμε τις σχέσεις μας, τις γνωριμίες μας και τους φίλους. Φυσικά κουβεντιάζουμε μαζί τους, κάνουμε παρέα, μαθαίνουμε τα προβλήματά τους και αυτοί τα δικά

μας, ανταλλάσσουμε σκέψεις, δίνουμε γνώμες και συμβουλές και ακόμη υποδεικνύουμε και λύσεις. Πόσες φορές όμως γίνονται λάθη που πληγώνουν και ανοίγουν τραύματα;

Και ακούμε πολλές φορές να λέγονται στη θαρραλεότητα σύζυγο τούτα τα λόγια:

— «Τώρα έφυγε που έπρεπε να δει και να χαρεί τα παιδιά του;»

— «Τι κρίμα, κουράστηκε τόσο πολύ και τι απόλαυσε;»

— «Τι κατάναβε αφού δεν καμάρωσε την κοπέλλα του νύφη;»

— «Τι να σου κάνουν τα παιδιά, άλλο είναι ο σύζυγος;»

Αυτά και άλλα παρόμοια ακούς και σου ανοίγουν την πληγή διάπλατα. Και το σπουδαίο είναι ότι όλα αυτά δεν λέγονται για να σε πικράνουν, αλλά για να σε παρηγορήσουν! Και προχωρούμε τώρα στις αρρώστιες.

— «Που σας θρήκε. Σε σας έτυχε; Δεν προλάβατε να σηκώσετε κεφάλι απ' το ένα ήρθε το άλλο;»

— «Τι έπαθες κατμένη και φαίνόσουν τόσο θέρλο!»

— «Τι αρρώστια είναι αυτή, ξέρω εγώ, αρρώστια... βασιλική!»

Μα είναι λόγια παρηγορίας αυτά και πρέπει να λέγονται ή σκέτο δηλητήριο!

Και νάταν μόνον αυτά που ακούει κανείς! Ερωτήσεις χιλιάδες και άσκοπες, αδιάκριτες και όμως όλες από... ενδιαφέρον.

Γιατί μας αρέσει ν' ανοίγουμε πληγές και να στενοχωρούμε άτομα; Θα θέλαμε εμείς να δεχτούμε τέτοιες ερωτήσεις; Ασφαλώς όχι.

Η ζωή μας είναι γεμάτη λεπτομέρειες, που πολλές φορές παίζουν σπουδαίο ρόλο στις μεταξέ μας σχέσεις.

Γι' αυτό χρειάζομαστε όλοι μας περισσότερη προσοχή και σύνεση στις σχέσεις μας με τους φίλους μας, τους χωριανούς μας, τους συνανθρώπους μας, νομίζω δεν θα μας έβλαπτε.

Ο
Σύλλογός μας
στέλνει
στους χωριανούς
και φίλους του

ΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΕΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ.

και πέρα το λόγο είχε ο Γι-
ώργος - Τζήμος, που έδειξε
παράγεται το μεγάλο του τα-
λέατο.

Το βραδινό το είχε κι ό-
μως έτοιμο. Με το χτύπημα
της καμπάνιας όλοι με τα
περβόλια τους, τις σαλάτες
και τα τυριά τους έτρεξαν
στο κλέσιμα.

Έβω από το καφενείο
τους περιμέναν στρωμένα
τραπέζια. Όταν συγκεντρώ-
θηκαν όλοι οι χωριοί άρ-
χισε η διασπορά.

Μέσα στη λαδόκολλα κρύ-
θονταν η μερίδα του καθε-
νός που με περίσσια νοστι-
μιά είχε φτιάξει ο Τζήμος.

Με περάγματα και επιαι-
νους στο μάγερα άρχισε το
φαγοπότι.

Κι όταν η ευθυμία του
πιστού (που πρόσφερε ο Η-
λίας Πότσος) άρχισε να δι-
ναι παραπάνω κέφι, τότε
ακούστηκε η φωνή του κλα-
ρίνου του Βασίλη Ντάνα, οι
πενές του λαδού του Φό-
ρη Μαρμαρίνη και ο ρυθμι-
κός ήχος του ντερού που
με τέχνη χτυπούσε ο Ηλίας
Πότσος.

Σο άκουμά τους όλοι πα-
ράτησαν τα τραπέζια και
άρχισαν το χορό. Χόρευαν
και τραγουδούσαν ασταμά-
τητα μέχρι τα μεσάνυχτα.

Τέτοιο γλέντι δεν είχε ξα-
ναγίνει, είχαν σχολιάζον-
τας την άλλη μέρα στο κα-
φενείο.

Πράγματι, το αμρογραμ-
μάτιστο είναι και το καλύ-
τερο.

ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΑΝΝΗ

Πραγματοποιήθηκαν —ό-
πως είχε προβλέψει— οι
στόχοι του Γιώργου Ντόνη
για τον καλλωπισμό του Α-
γ.άννη.

Με την προσωπική εργα-
σία και την οικονομική ενί-
σχυση των χωριανών μας —
όπως είχαμε γράψει στο προ-
ηγούμενο φύλλο μας— δια-
μορφώθηκε η αυλή του νεκροτα-
φείου.

Ισοπεδώθηκε ο χώρος κά-
τω από την εκκλησία, χιό-
στηκαν παράφρα δεξιά και
αριστερά στο διάδρομο της
εισόδου, φυτεύτηκαν λου-
λούδια, δάφνησαν τα κήπε-
λα του αυλόγυρου και γενι-
κά θιέπει μια εκόνα νο-
κοιμημάτων. Οι παραπάνω
εργασίες κόστισαν 73.000
δρχ. και αναλυτικά έχουν
ως εξής:

Α' ΕΣΟΔΑ

Από:
Παναγιώτη Παπαδά 51.000
Μούστα Χριστόφορο 15.000
Ευαγγελία Κουστούλη 7.000

Σύνολο δρχ. 73.000

Β' ΕΣΟΔΑ

1. Διαμόρφωση του
εδάφους 25.000
2. Βάψιμο τα κά-
μελα 18.000
3. Αγορά χρωμάτων 8.000

4. Αγορά τσιμεντό- τουβλων	15.000
5. 3 μεροκάματα	7.000
Σύνολο δρχ.	73.000

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Έρθε από την Αμερική
οικογενειακώς και εγκατα-
στάθηκε στην Αθήνα ο Η-
λίας Πότσος.

Η μεγάλη του αγάπη για
το χωριό και τους συγγе-
νείς του τον έκανε πρώτα να
επισκεφτεί το χωριό (που
έχουμε μάλλιστα και σε χα-
ρούμενες στιγμές στο απρο-
γραμμάτιστο γλέντι) και ύ-
στερα να εγκατασταθεί στην
Αθήνα.

Του ευχόμαστε το καλό
όχι σε επιτυχία στην καινού-
ρια του δουλειά και να τους
δεχτεί η πατρίδα με υγεία.
Ας γίνει η αρχή της επι-
στροφής κι άλλων χωρια-
νών μας.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

Στις 28 του Νοέμβρη με
τις ευλογίες του Παπα - Βα-
σίλη και τις ευχές των χω-
ριανών μας εγκαταστάθηκαν
στο καινούριο τους σπίτι ο
Γιώργος Τζήμος και η Κω-
νήλεια.

Τους ευχόμαστε κι εμείς
καλορίζικο και να περά-
σουν καλό χειμώνα μια και
θα μείνουν στο χωριό.

Ο εκπαιδευτικός σύλλο-
γος Ιωαννίνων δώρισε στο
καφενείο του χωριού μια
σύμπα καυσόξυλων. Καλό
έχει μόνονα λουτόν.

Από την επιτροπή νερού
αγοράστηκε δεύτερο μοτέρ
για το αντλιοστάσιο, για ρε-
ζέρβα σε περίπτωση θλά-
ξης του υπάρχοντος.

Η τιμή αγοράς του ήταν
294.000 δρχ. χωρίς βέβαια
την τοποθέτηση που θα γί-
νει μόλις συγκεντρωθεί το
απαιτούμενο ποσό.

Μετά από τις συχνές θρο-
χές του Νοέμβρη και το ξα-
ναζωνιάνεμα των πηγών,
κλείσαμε το δίκτυο του
λάκκου και το χωριό μας
τώρα υδρεύεται από το πα-
λιό δίκτυο των Δρυμνιδών.

Αξίζει να σημειώσουμε
ότι με τη φετινή ξηρασία
εάν δεν υπήρχε το νέο δι-
κτυο καφαλώς θα είχαμε
μεγάλο πρόβλημα νερού.
Θα λέγαμε το νερό... γε-
ράκι.

Κι εφέτος γευτήκαμε Δο-
λιώ:νο ψάσιμπορο, έστω κι
αν έλεψαν οι «τελετές» των
καζανιών, κι αν έλειψαν οι
μεθυμένοι απ' το ζεστό ρα-
κί, τα ξεκούχια, τα τραγού-
δια, οι πιρρές γύρω - γύρω
απ' το καζάνι.

Ευτυχώς οι οικογένειες
Κωσταρά, ο Λιοντόπουλος
και ο Ντόνης μας έδωσαν
μια γεύση.

Κράτησαν κι αναδύσαν
για μια ακόμη χρονιά το έ-
θμο.

Ως πότε όμως;

Γ. Μ.

Σκέψεις και προβληματισμοί της νεολαίας μας

Κύριος στόχος μας δεν είναι μόνο να ξαναζωντανέ-
ψουμε μνήμες και θύμησες και να ασχοληθούμε μόνο με την
παρελθολογία. Το παρόν ενδιαφέρει ίσως περισσότερο
γιατί καθίσταται μέσο απ' το ζωντανό κομμάτι της νεο-
λίας μας.

Το αυτό ξεκινάμε με αυτή τη στήλη με σκοπό να δώ-
σουμε τη δυνατότητα στους νέους να εκφραστούν ελεύθερα.

«Ο σκοπός της εκπαίδευσης»

Όλοι μας λίγο πολύ, έχου-
με διαπιστώσει ότι όλα αυτά
τα δισεκατομύρια χρόνια ύ-
παρξης του ανθρώπου πάνω
σε τούτη τη γη, όλες μας οι
πράξεις, και ενέργειές μας —
συμβατικές θα τις ονομάζαμε
— έχουν «καλοπυθεί» κάτω
από ορισμένα κλισιά που δια-
μορφώνουν ένα τύπο ανθρώ-
που, που το κύριο ενδιαφέ-
ρον του είναι να εξασφαλι-
στεί, και να γίνει ένα σπου-
δαίο πρόσωπο με όσο το δυ-
νατόν λιγότερους προβλημα-
τισμούς και σκέψεις.

Ας κοιτάξουμε ένα γύρο, ας
έρθουμε σ' επαφή με συμμα-
θητές, συναδέλφους, συναν-
θρώπους μας γενικότερα.

Τι είδους σκέψη κάνουν για
τη ζωή;
Τι θέλουν από αυτή, τι α-
ναζητούν;

Η απάντηση θάναυ τυπο-
ποιημένη. Ένα σλόγκαν θα λέ-
γαμε, επαναλαμβάνεται τόσες
και τόσες φορές όσες... οι α-
ποτελούντες το κοινωνικό σύ-
νολο.

Αναζητήση μιας ήσυχης γω-
νιάς και επιθυμία για όσο το
δυνατόν λιγώτερες συγκρού-
σεις.

Πραγματικά, αυτός ο φόβος
για ζωή που κρατά σε απο-
μόνωση μέσα μας την ενεργη-
τικότητα μας, τη δύναμη του
να φωνάζουμε ότι είμαστε άν-
θρωποι και όχι ρομπότ (του-
λάχιστον στον εαυτό μας) ή
«ανθρωπιά» του να είμαστε...
διαφορετικοί από το διπλανό
μας, μας κάνει να διατηρούμε
παθητική στάση, γιατί μας πα-
ρασύρει το ρεύμα της απολ-
μίας που αυτόματα σταματά
τον αυθορμητισμό και γεννά

τον φόβο.

Οι περισσότεροι από μας,
χωρίς πνεύμα επανάστασης,
διατηρούν την παθητικότητά
τους, αυξάνοντας τον συντη-
ρητισμό και στους ίδιους και
στους απογόνους τους αργό-
τερα.

Άλλοι πάλι αμφισβητούν, ε-
παναστατούν και κατασκευά-
ζουν νέα καλούπια αλλαγμένη
αυτή τη φορά προς τέρψιν...
άλλων που θέλουν να είναι έ-
τσι τα πράγματα.

Την «επανάσταση» της νοη-
μοσύνης όμως ποιος την φτι-
άχνει;

Ποιά είναι η σημασία της
ζωής;

Γιατί παλεύουμε;

Όλοι μας λίγο πολύ κάνου-
τας κάποιες σπουδές, υπερί-
φανευόμαστε για τις γνώσεις
μας και πιστεύουμε ότι πετύ-

χαμε στις επιδιώξεις μας όρα
και στη ζωή μας.

Λάθος. Εκπαιδεύτηκε με-
νο και μόνο, για να ικανοποι-
ήσουμε τις οικογενειακές φιλο-
δοξίες που κατά την διάρκεια
της νηπιακής, παιδικής, σχολι-
κής και εφηβικής ηλικίας μας
έπειθαν... με τη σειρά τους ό-
τι μόνο έτσι θα γίνουμε άν-
θρωποι.

Μόνο έτσι θα έχουμε το κε-
φάλι μας ψηλά και το κυρίο-
τερο θα μας δείχνουν με... το
δάκτυλο.

Ακολουθώντας λοιπόν κι ε-
μείς αυτές τις... παραδόσεις,
συντηνουμε στην αδιόλητη
της ζωής μας.

Και εδώ κάποια διευκρίνιση.
Βέβαια μιλάμε για εκπαίδευ-
ση όμως ας αναρωτηθούμε
κάποια στιγμή, τι σημαίνει ε-
νύτερη μόρφωση, αν δεν έ-
χουμε βαθιά ολοκλήρωση σκέ-
ψης και μας περιτριγυρίζουν
αίσθηματα προσωπικού φό-
βου;

Θα πρέπει να αναρωτηθού-
με ειδικότερα, αν πραγματικά
φτάνει ένα πτυχίο, που αντα-
νακλά —μέχρι κάποιου σημείου

πάντα— γνώσεις και ειδικευ-
ση;

Κανείς δεν αναρωτήθηκε τι
εκπαίδευση κάνουμε.

Εκπαίδευση για να είμαστε
υποτακτικοί σαν μηχανές και
χωρίς βαθύτερη σκέψη και προ-
βληματισμό για κάθε μας ε-
νέργεια;

Η εκπαίδευση σταδιακά μέ-
χρι τώρα, εξυπηρετεί την βιο-
μηχανοποίηση και τον πόλεμο
με κύριο στόχο την αποδοτι-
κότητα.

Τότε γιατί θα πρέπει να εί-
μαστε περήφανοι; Εκπαίδευση
κάτω από αυτές τις συνθήκες
δεν είναι αποτυχία; Νομίζουμε,
ότι κάποιος θα παρατηρούσε,

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΙΟΛΙΟΥ

πως η λογική συνέπεια επι-
βάλλει να ακολουθήσουμε αυ-
τόν τον δρόμο που έχει χα-
ραχθεί εδώ και καιρό και ότι
μόνο έτσι θα είμαστε ρεαλι-
στές...

Μα είναι ρεαλισμός οι ομά-
δες που πιστεύουν στους η-
γέτες τυφλά χωρίς οι περισ-
σότεροι από αυτούς να έχουν
νοημοσύνη; Και βέβαια νοημο-
σύνη δεν είναι οι γνώσεις ού-
τε οι διάφοροι ελιγμοί στα κα-
θημερινά μας αδιέξοδα.

Νοημοσύνη είναι το ΓΙΑΤΙ
και το ΠΩΣ, που συμπληρώ-
νεται με την εκπαίδευση η ο-
ποία τότε μας δίνει τη δυνα-
τότητα να αντιληφθούμε αυ-
τή μας την ικανότητα.

Μέχρι τώρα όλα επαναλαμ-
βάνονται. Η κοινωνία έχει χω-
ριστεί σε ομάδες που η κάθε
μία έχει τον αρχηγό της. Ο-
ρισμένες αντιληφείς συνυπά-
ρχουν, μα στο βάθος υπάρχει
κάποια μοναξιά, κάποια ροπή
προς ειδωλοποίηση.

Ας μη κρυβόμαστε ο άν-
θρωπος εξακολουθεί να ειδω-
λοποιεί, να κατασκευάζει αυ-
θεντίες εις βάρος του πάντα.

Γνώμη μας είναι, ότι αυτή
η ειδωλοποίηση έχει πικς βά-
σεις της κάτω από εγώ μας,
που ουσιαστικά βρίσκεται α-
πομονωμένο, παθητικό, δίχως
τάσεις για κάτι το βαθύτερο.

Έτσι υπεράνω πληρώνεται
δια μέσου άλλων και άλλων
που δείχνουν δείγματα ρητο-
ρικής ή γνώσεων.

Όλες οι επιστήμες αναζη-
τούν ανθρώπους, που να εί-
ναι δεκτικοί στην «αποταμίευ-
ση» ξερών γνώσεων, που πρα-
γματικά αυτές είναι τόσες πολ-
λές που δημιουργούν εντυπώ-
σεις.

Πράγμα εύκολο —για κά-
ποιον που ξέρει γράμματα—
να αποστηθίζει γνώσεις.

Μα αυτό αναζητά η κοινω-
νία μας άραγε;

Όλα αυτά τα ερωτηματικά
που μας απασχολούν πότε θα
βρουν απάντηση;

Για ποιόν δουλεύουμε ουσια-
στικά με δέλεαρ τον μισθό μας
και την επαγγελματική μας α-
ποκατάσταση, που θα έχει σαν
αποτέλεσμα τον εφησυχασμό
μας;

Άραγε όλα αυτά περικλείουν
την ευτυχία μας;

Αναρωτηθήκαμε γιατί πολ-
λές φορές συγκρούμαστε με
τον εαυτό μας και τι φταίει;
Μήπως οι μηχανισμοί άμυνας
του εγώ μας κρούουν τον κώ-
δωνα του κινδύνου;

Ας το σκεφτούμε, λοιπόν,
για να διαπιστώσουμε ότι η ε-
λευθερία για δημιουργία έρχε-
ται με τη γνώση του εαυτού
μας. Με τη γνώση του εαυ-
τού μας επέρχεται η αλήθεια
και η αλήθεια επέρχεται μόνον
όταν ο ίδιος μας ο νους δεν
είναι πια σκλαβωμένος μέσα
στις ιδέες του τις επιδιώξεις.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΦΑΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ

Διευκόλυνε ο ήλιος στα ύψη τ' ουρανού
και θλιέται μπρος στη μνήμη μου την όψη σου παιδιού.
Φάνη μου γιατί μας άφησες έτσι αγιά - αγιά
η γη μας δε σου ταίριαζε κι έφυγες πίσω φηλιά;

Είχε θρήνηδες αγριέλους που σου κρατάνε συντροφιά
κι εμείς εδώ πιο κάτω, ούτε παρηγοριά.

Μάνα, πατέρα, χωριανούς, τους άφησες να κλαίνε
και πάντα να σε ανέψονται κι όλο για σένα λένε.
Κι αυτό Φάνη στη μνήμη σου είχε φηλιά που είναι
μαζί μ' όλους τους χωριανούς, και στην καρδιά μας είναι.

Πάντα θα σε θυμολύαμε σε τούτη μας τη ζήση
και στην ψυχή μας θάχουμε αιώνια τη μνήμη.

ΔΗΜ. Κ. ΠΟΤΣΗΣ

Η ΜΑΡΟΥΣΙΩ

Του ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΛΥΒΑΚΗ

Ποιος δε γνώριζε τη Μαρού-
σιω στο Δολό και τα γύρω
χωριά. Στο μπόι της φωτιάς
η εξυπνάδα, στο γέλιο της ά-
στραφτε η καλοσύνη, στο στό-
μα της η κάθε λέξη μοσκο-
βολούσε αγιομόνοσα του
πρωινού. Αμ τα χέρια της! Σε

κείνα τα χέρια το πιάφι και
η μαγευτική στους γάμους
που την καλούσαν προκαλού-
σε στη γεύση μια ομορφιά που
η νύφη ξεχούσε το γαμπρό
και τα αγοροπαιδιά κατέβαζαν
τα μάτια να χορτάσει το στο-
μάχι τους νοστιμιές.

Αυτά σήμερα, να τα κατα-
λάβει κανείς είναι αδύνατο, μια
που τα μυρωδικά του κήπου
αντικατέστησε η μηχανή
και το πυρωμένο ψωμί με τη
σάλιμα, το τσούρι και το χαμ-
πουρκερ, που κάνουν κάτι
κοιλίες...

Η Βεργολυγέρη σαν κόρη χά-
θηκε απ' την αισθητική και
μας πλάκωσαν άλλα πρότυπα.
Τα στείρα μάς λιγότεψαν και
η παγεράδα ζωγράφισε τα
πρόσωπά μας μ' όσες αλοφρέ-
κι αν βάζουμε.

Όταν η πατρίδα μας στέ-
ναζε κάτω απ' τον ζυγό του
κατακτητή, αφού τον πολέμη-
σε, βουτήχτηκε στα μίσση και
ώσπου να φύγει ο ένας ερχό-
ταν ο άλλος στην περιοχή ν

αντικεικνίχθηκε την εκδίκηση του
πρώτου. Σε μια τέτοια περι-
πτωση που ρωτήθηκε η Μα-
ρούσιω αν εξυπηρετήθηκαν οι
άντρες απάντησε:

— Ναι μάτια μ', τους φιλο-
ξένησα με το παραπάνω και
αμέσως συμπλήρωσε. Όχι με
το παρακάτω.

Που νάξερ ότι αυτό θά-
βγαине στους καιρούς μας στη
φορά.

Κοινωνικά

● ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε στην Αθήνα η
Αλεξάνδρα Μ. Λατσούνα, μη-
τέρα του Γεωργίου Λατσούνα.
— Πέθανε στα Γιάννενα και
κηδεύτηκε στο Δολό η Αρι-
στούλα Θ. Κουτσού.

● ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

— Τελεστήκε στο χωριό τε-
σαρακονήμερο μνημόσυνο της
Αγλαίας Θάνου.

ΡΙΞΑΝΕ ΛΑΔΙ ΣΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

Κουκουλάρης Κων.	5.000
Στράτος Φώτιος	3.000
Χαρπαλής Π.	2.000
Λιοντόπουλος Κων.	1.000
Τοπάλη Όλγα	1.000
Πότσος Ηλίας	1.000
Ξεοφίγγης Ιωάννης	2.000
Μουστόπουλος Δημήτρ.	500
Ζωΐδης Δημ. Χριστόφ.	500
Έξαρχος Παντελής	500
Παπακώστα Ελένη	2.000
Κουβαράς Λευτέρης	2.000
Μπότσικος Παύλος	2.000
Κωσταράς Χρ. Κων/νος	1.000
Ζωγράφος Κων/νος	1.000
Μποντίνης Θωμάς	2.000
Παπά Νούλα	1.500
(στη μνήμη του συζύγου της Γιώργου).	
Παγούνης Σπύρος	4.000